

10 milionów złotych denarów

24 marca 1401 roku, mongolski władca Timur zwany również Tamerlanem, potomek Dżyngis Chana podbił Damaszek, podstępnie namawiając władze miasta do wykupienia się górami złotych denarów. Tamerlan jest najbardziej znany ze zbudowania piramidy z ludzkich czaszek, będącej swoistym przejawem architektury, której nie nikt nie miał odwagi zakwestionować.

Kiedy na początku 1401 roku podjął on pierwszą próbę ataku na Damaszek po tchórzliwej ucieczce armii mameluckiego władcy Egiptu, mieszkańcy dobrze ufortyfikowanego miasta dzielnie stawili mu opór. Postanowił więc przekupić władze miasta. Podczas negocjacji z przywódcami religijnymi, mułowie zgodzili się ofiarować mu milion złotych denarów, które miały ocalić miasto.

Źródła historyczne oraz przekaz najznakomitszego historyka tamtych czasów, mieszkańca Damaszku i świadka wydarzeń Ibn Khaldun* z detalami przedstawiają najsmutniejszy rozdział historii niegdyś najpiękniejszego miasta świata arabskiego.

✘ Mała brama Miasta została otwarta, a jeden z emirów Tamerlana stał na straży, by żaden z żołnierzy nie wtargnął do miasta. Ibn Muflih, szanowana osoba w Damaszku, nie przestawał chwalić Tatarów, powtarzając jak mantrę jego cnoty i wzywając mieszkańców do wznoszenia okrzyków radości na cześć Tamerlana. Zażądał on również od swoich ludzi, by uzbierali sumę miliona denarów. To wydało się rzeczą prostą, ponieważ mieszkańcy byli znani ze swojego bogactwa. Kiedy żądana kwota została przekazana Tamerlanowi ten, ku zdziwieniu Ibn Mufliha, wściekł się i rozkazał swoim ludziom przynieść tysiąc tumanów. Tuman był równoważnością 10 tysięcy złotych denarów, co dawało kwotę 10 milionów denarów. Mędrzy z Damaszku i tym razem się zgodzili, prosząc o 3 miesiące na zebranie potrzebnej sumy. Kiedy zebrano tysiąc tumanów, Tamerlan nie licząc pieniędzy, jedynie spoglądając na zebraną sumę, powiedział do swoich ludzi: „Według moich szacunków, tu są tylko 3 miliony denarów, więc są mi jeszcze krewni 7 milionów. Widzę, że nie wywiązali się ze swoich zobowiązań”. Co więcej, według zamysłów Timura, kwota ta miała pochodzić jedynie od mieszkańców Damaszku, a cokolwiek znajdowało się w mieście pozostawione przez Egipcjan, miało zostać dostarczone jako dodatek.

Kiedy już było jasne, że w mieście nie pozostały żadne kosztowności, Tamerlan spytał się towarzyszy: „Czy macie jeszcze jakieś roszczenia w stosunku do Damaszku?”, a kiedy ci zaprzeczyli, oddał miasto w ręce oprawców, którzy rabowali wszystko, co tylko potrafili unieść. Porwano kobiety, mężczyzn i chłopców. Kiedy w mieście pozostały już tylko dzieci poniżej piątego roku życia, podpalili miasto. Tamtego dnia było bardzo wietrznie, płomień sięgający chmur szybko ogarnęły, całe miasto, które płonęło przez trzy dni.

* Ibn Khaldun (Abu Zayd 'Abd al-Rahman ibn Khaldun) uważany jest za najznamienitszego historyka i ojca socjologii. Jego praca Muqaddimah jest przykładem jednej z pierwszych filozoficznych rozpraw historycznych bez zabarwienia religijnego. Ibn Khaldun spędził z Tamerlanem prawie dwa miesiące, próbując wykorzystać całą swoją wiedzę i erudycję do olśnienia najeźdźcy. Był świadkiem upadku Damaszku, jednak udało mu się zapewnić bezpieczną przeprawę z miasta dla siebie i innych Egipcjan.

Źródła: dcaligari.blogspot.com; warandgame.wordpress.com; everything2.com; saudiaramcoworld.com; deremilitari.org